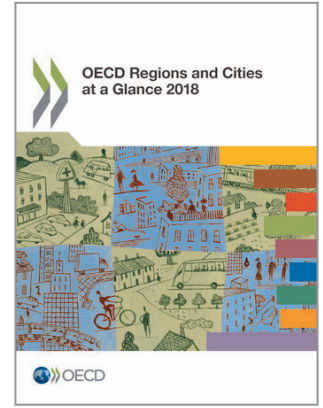

OECD Multilingual Summaries

OECD Regions and Cities at a Glance 2018

Summary in Turkish

Bu yayının tüm içeriğine erişmek için şu adresi tıklayın: [10.1787/reg_cit_glance-2018-en](https://doi.org/10.1787/reg_cit_glance-2018-en)

2018 Tek Bakışta OECD Bölgeleri ve Şehirleri

Türkçe Özet

Küresel finansal krizin ardından olgunlaşan ekonomik toparlanma, ülkelerin içindeki ekonomik farklılaşmaların daha yaygın bir şekilde azalmasının işaretleriyle örtüşüyor. Ülkelerin içindeki bölgesel farklılaşmalar, 2000 ile 2007 arasında arttı. Bununla birlikte düşük gelirli ülkeler ekonomik olarak ayak uydurmaktaydı. Bu da - küresel finansal krizin başlangıcında - ülkelerin içindeki farklılaşmaların ülkeler arasındaki farklılaşmaların önüne geçtiği bir durumla sonuçlandı. Bu eğilim, ülkelerin içindeki farklılaşmaların bilhassa son birkaç yılda ciddi ölçüde gerilemesiyle 2011'den bu yana tersine döndü. Bu tersine dönüş ilk olarak Avrupa dışındaki ülkelerde gerçekleşerek yakın bir geçmişte de ekonomik toparlanmanın geciktiği Avrupa'ya yayıldı. Hoş karşılanan bu iyileşmelere rağmen bölgesel farklılaşmalar birkaç yönden yüksek seyrediyor.

Bu farklı aşamalar sırasında başkentler ve - en az 500.000 nüfuslu kentsel yığılmaları teşkil eden - metropolitan bölgeler, işletmeler ve insanlar için çok cazip yerler olmaya devam ediyor. Metropolitan bölgeler 2000 yılından bu yana nüfuslarını yılda % 0,75 artırmıştır ve halen ulusal GSYİH'nın yaklaşık %60'ına karşılık gelmektedir. Ayrıca daha çok sayıda göçmene ve daha yüksek oranda inovasyon ve yeni firma kuruluşuna ev sahipliği yapma eğilimi göstermektedirler.

Her ne kadar son zamanlarda bölgeler arasındaki farklılıkların daraldığını görmüş olsak da 2000 yılında geriden seyretmekte olan birçok yer kendi ülkelerindeki daha müreffeh bölgeleri yakalamak için mücadele ediyor. Örneğin belli bir OECD ülkesindeki en verimli bölge, en az verimli olanın ortalama olarak iki katı daha fazla verimlidir ve iş fırsatlarındaki farklılıklar da ciddi boyutlarda kalmaya devam ediyor. Başka bir sorun da, yerel yönetimlerin geçmişe göre daha az yatırım yapıyor olmasıyla birlikte, iyi bir altyapıyı ve kamu hizmetlerini sürdürme kapasitesinin çok sayıda bölgede daha da zorlaşma ihtimalidir.

Bu rapor, bölgelerin ve şehirlerin kendi hemşerileri için daha güçlü ekonomiler, daha yüksek yaşam kalitesi oluşturma ve toplumların daha kapsayıcı olmasını destekleme çabalarında nasıl gittikleri hakkında kapsamlı bir değerlendirme sunuyor. OECD bölgeleri ve şehirleri genelinde ve üye olmayan seçili ülkelerde alansal verimlilik, ekonomik büyüme, girişimcilik ve sağlık konusundaki eğilimlerin mukayeseli bir resmini veriyor. Gelir ve fırsat farklılıkları, OECD bölgelerinde göçmenlerin entegrasyonu ve bunların yanı sıra bölgesel düzeyde birkaç sağlık boyutunda cinsiyet ayrışması gibi alansal eşitsizliklere özel vurgu yapmaktadır.

Temel bulgular

OECD ülkelerindeki bölgesel ekonomik farklılıklar nihayet azalmaya başladı fakat yüksek düzeylerde seyretmeye devam ediyor.

Bir ülkedeki bölgeler arasında ekonomik farklılıklar nihayet gerilemeye başladı. Ancak farklı ülkelerin farklı eğilimler göstermesiyle birlikte bunlar nispeten yüksek seviyelerde seyrediyor. Bölgeler arasındaki ekonomik ayrışmalar, OECD ülkelerinin yarısında sabit kaldı veya azalıyor fakat diğer yarısında daha da artmaya devam ediyor. Örneğin Şili, Meksika ve Yeni Zelanda bölgesel ekonomik farklılaşmaları ciddi

ölçüde daralttı. Bunun aksine, küresel ekonomik krizin en çok etkilediği ülkelerde (örn. Güney Avrupa'daki ülkeler veya İrlanda), her ne kadar son yıllarda tersine bazı işaretler olsa da farklılaşmalar arttı.

Yakın geçmişteki OECD çalışmaları, ülkelerdeki alansal verimliliğin karşıt eğilimlerinin arkasındaki itici güçleri tespit etti. Ortalama olarak, ticareti yapılan sektörde daha fazla uzmanlığı olan - yani uluslararası rekabete daha açık olan - veya bir şehre yakın konumda bulunan bölgeler, kendi ülkelerindeki daha müreffeh bölgelere daha hızlı yaklaşma deneyimi yaşadılar. Örneğin, bir şehre yakın kırsal bölgeler, kentsel bölgelerle olan verimlilik ayrışmasını 2010 yılından bu yana yüzde 3 puan daralttılar.

Bunun yanı sıra başkent bölgeleri, kendi ekonomik önemlerini son yirmi yılda daha da artırdılar. Girişimcilik ve inovasyon merkezleri olarak yeni firmaların girişimcilik oluşturmaları ve istihdam oluşturmaları, başkentlerde %60'tan daha fazla.

Yaşam kalitesinin birçok boyutu neredeyse her yerde iyileşme gösterdi fakat gelir ve iş fırsatları büyük şehirler ile belli bölgelerde yoğunlaşmış olarak kalmaya devam ediyor.

Bölgelerin büyük çoğunluğunda 2000 yılından bu yana birkaç sağlık boyutunda iyileşme sağlanarak bölgesel ayrışmaların daraltılmasına katkı yapıldı. Bu özellikle eğitime erişim, yaşam beklentisi ve güvenlik için doğru. Ancak iş ve gelir gibi maddi boyutlar her yerde iyileşmedi. İş bulmak, birtakım bölgeler için hala zor olmaya devam ediyor. Genç işsizliği oranlarının Yunanistan'daki Epirus, İtalya'daki Calabria gibi bazı bölgelerde hala %50'nin üzerinde seyretmesiyle genç yetişkinler özellikle etkileniyor.

İşgücü piyasasındaki zorluklar gelir fırsatlarını doğrudan etkiliyor. Metropolitan alanlarda yaşayan insanlar için gelir seviyeleri, başka yerlerde yaşayanlara göre %21 daha yüksek; her ne kadar fiyat seviyeleri, bilhassa da konut fiyatları büyük yığılımların olduğu yerlerde daha yüksek olma eğilimi gösterse de. Örneğin, hane halkları kendi gelirlerinin ortalama olarak %20'sini konuta harcarken Norveç'in Oslo kentinde konut harcamaları neredeyse %40'a çıkabiliyor.

Kapsayıcı büyüme, tüm alansal ölçeklerde eşitsizliklerle mücadele etmeyi gerektiriyor.

Eşitsizlikler tüm bölge ve şehirlerin sadece aralarında değil ama aynı zamanda kendi içlerinde de görülüyor. Üst düzey eşitsizlikler, insanları iş fırsatlarının ve dolayısıyla da ekonomik büyüme kazanımlarının dışında tutabilir ki, bunun sonucunda uzun vadeli sosyo-ekonomik sürdürülebilirlik zarar görebilir. Metropolitan bölgelerde eşitsizlikler özellikle semt düzeyinde, en varlıklı ailelerin belli semtlerde diğer gelir gruplarından çok tecrit edilmiş bir biçimde yaşıyor olmasıyla keskin olabilir. Daha kapsayıcı büyüme için tüm insanların fırsatlara, işlere ve hizmetlere erişiminin olması temel önem taşıyor. Örneğin hizmetlere erişim, aynı metropolitan bölgesinde bile çarpıcı değişimler yapıyor. Merkezi ve yoğun nüfuslu semtlerde oturanların yaklaşık %87'sininin 30-dakikalık araba sürüşüyle hastanelere erişimi bulunurken daha az merkezi olan kentsel yerlerde oturanlar için bu oran sadece %57.

Tüm halkın ekonomik büyüme sağlanmasına katılımı, tüm yerlerde ilerlemenin desteklenmesi açısından önemli. İstihdam oranlarındaki cinsiyet ayrışmaları Meksika, Türkiye, Şili, İtalya ve Yunanistan'daki birtakım bölgelerde 2000 yılından bu yana biraz azalmış olsa da kadın işsizlik oranları, erkeklerin yüzde 20 puan üzerinde seyrediyor. OECD bölgelerindeki göçmenler arasında kadınların istihdam oranı, erkeklerin oranından yüzde 15 puan daha düşük. Eşitsizliğin büyük bölümünün yerel düzeyde ortaya çıkıyor olması ve harcama sorumluluklarının önemli bir bölümünün eğitim, sağlık ve diğer sosyal hizmetlerde yapılmasıyla birlikte kapsayıcı büyümenin desteklenmesinde yerel yönetimlerin önemli bir rolü bulunuyor.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Yayının İngilizce tercümesini okumak için OECD.iLibrary’i ziyaret edin!!

© OECD (2018), *OECD Regions and Cities at a Glance 2018*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/reg_cit_glance-2018-en